

Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Беларусь Республикасы Үкіметі арасындағы еркін сауда туралы келісімді бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 1999 жылғы 24 маусым N 405-І

Алматыда 1997 жылғы 23 қыркүйекте жасалған Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Беларусь Республикасы Үкіметі арасындағы еркін сауда туралы келісім бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Беларусь Республикасы Үкіметі
арасындағы еркін сауда туралы
Келісім

(ҚР халықаралық шарттары бюллетені, 2000 ж., N 4, 38-құжат)
(1999 жылғы 20 шілдеде күшіне енді - "Дипломатия жаршысы" ж.,
Арнайы шығарылым N 2, 2000 жылғы қыркүйек, 80 бет)

Бұдан былай "Тараптар" деп аталатын, Қазақстан Республикасы
Үкіметі мен Беларусь Үкіметі,

Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы және
Ресей Федерациясы арасында Кеден одағы туралы 1995 жылғы 20 қаңтардағы Келісімді
, экономика және ізгілік саласында интеграцияны тереңдету туралы 1996 жылғы 29
наурыздағы Шартты жүзеге асыра отырып,

теңдік және өзара тиімділік негізінде Қазақстан Республикасы мен Беларусь
Республикасы арасында сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамытуға ұмтыла
отырып,

Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы қалыптасқан интеграциялық
экономикалық байланыстарды және екі мемлекет экономикасының бірін-бірі
толықтыратындығын ескере отырып,

тауар мен қызмет көрсетудің ортақ нарығының тиімді жұмыс істеуін көздейтін біртұтас экономикалық кеңістік құруға ұмтыла отырып,

Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасының тарифтер мен сауда жөніндегі Бас Келісімінің (ТСБК) және Бүкілдүниежүзілік сауда ұйымының (БСҰ) принциптерін ұстанатындықтарын растай отырып,
мына төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Тараптар теңқұқылық, өзара тиімділік және мүдделілік принциптерін басшылыққа ала отырып, Тараптар мемлекеттерінде қолданылатын заң актілерін сақтай отырып, тікелей шаруашылық байланыстар негізінде меншік нысанына қарамастан, шаруашылық қызметі субъектілері арасында сауда-экономикалық қатынастарды дамытатын және кеңейтетін болады.

Әр Тараптар екінші Тарапқа экономикалық нұқсан келтіруге ықпал етерлік іс-қимылдарға бармайды.

2-бап

Тараптар бара-бар әрекеті бар кеден баждарын, салықтар мен алымдарды, сондай-ақ Тараптардың бірінің кеден аумағында шығарылған және екінші Тараптың кеден аумағы үшін арналған тауарлардың экспорты және/немесе импортына сандық шектеулер қолданбайды.

Осы Келісімнің мақсаттары үшін және оның қолданылатын кезеңінде Тараптар мемлекеттерінің кеден аумақтарынан шығарылған тауарлар деп Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Үкімет Басшылары Кеңесінің Шешімімен 1993 жылы 24 қыркүйекте бекітілген тауарлар шығатын елді айқындау Ережелері айқындаған тауарларды айтамыз.

3-бап

Әрбір тарап:

шикі өндірістің осындай ұқсас тауарларына немесе үшінші бір елден шығатын тауарларға салынатын тиісті алым-салықтан асатын ішкі салықтарын немесе алымдарын екінші Тараптың осы Келісімінің әрекетіне түсетін тауарларына тікелей немесе жанамалап салмайтын;

осы Келісімнің әрекетіне түсетін тауарлардың импорты мен экспортына қатысты, ұқсас жағдайларда ішкі өндірістің ұқсас тауарларына немесе үшінші бір елден шығатын тауарларға қолданылмайтын қандай да бір арнайы шектеулер мен талаптар

енгізбейтін;

екінші Тарап мемлекетінің аумағынан шығатын тауарларды орналастыруға, қайта тиеуге, сақтауға, тасымалдауға қатысты, сондай-ақ осындай жағдайда өз тауарларына немесе үшінші елдерден шығатын тауарларға қолданылатын төлемдер мен төлемдер ауыстырудан басқаша тәртіптерді қолданбайтын болады.

4-бап

Тараптар осы Келісімнің шеңберінде тауарлардың экспортына және импортына сандық шектеулер немесе оларға бара-бар шараларды қолданбайтын болады.

Тараптар біржақты тәртіпте сандық немесе өзге арнайы шектеулер белгілей алады, бірақ ұғымды шекте және қатаң белгіленген мерзімге.

Аталған шектеулер айрықша сипатта болуға тиісті және тек келесі жағдайларда қолданылады:

ішкі нарықта осы тауардың аса тапшы болғанда - нарықтағы жағдай тұрақталғанға дейін;

төлем балансының өте тапшылығында - төлем балансының жағдайы тұрақталғанға дейін;

егер Тараптардың біреуінің мемлекеттік аумағына қандай болмасын тауар сондайды отандық өндірушілерге зиян шектіретіндей немесе шектіру қауіп төндіретіндей өсімді санмен немесе сондай жағдайда импортталатын немесе тікелей бәсекелесетіндей болса;

осы Келісімнің 11-бабымен көзделген шараларды жүзеге асыру мақсаттарында.

Осы бапқа сәйкес шектеулер қолданатын Тарап аталған шектеулерді енгізудің негізгі себептері, нысаны және ұйғарылған мерзімі туралы толық ақпаратты басқа Уағдаласушы Тарапқа күні бұрын беруге тиісті, бұдан кейін консультация тағайындалады. Консультация барысында қабылданатын шешімдер тиісті құжаттармен ресімделеді.

Осы бапқа сәйкес шаралар таңдау кезінде Тараптар осы Келісімнің мақсаттарына жетуіне неғұрлым аз келеңсіз әсер ететін шараларға басыңқылық беретін болады.

5-бап

Осы келісім Тараптардың қайсысына болсын өзінің өмірлік мүдделерін қорғау үшін немесе өзі қатысушы болып табылатын немесе болғысы келетін халықаралық шарттарды орындау үшін шүбәсіз қажет деп санайтын халықаралық тәжірибеде жалпы танылған шараларды біржақты тәртіпте қолдану құқына бөгет етпейді, егер ол шаралар :

адамдардың өмірі мен денсаулығын, Қоршаған ортаны, жануарлар мен өсімдіктерді

қорғауға;

қоғамдық имандылықты және қоғамдық тәртіпті қорғауға;

ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге;

жаппай қырып-жоятын қаруды таратпау жөніндегі халықаралық күш салуды қолдауға;

алтын, күміс немесе өзге бағалы асыл металдар және тастар саудасына;

орны толмас табиғи ресурстарды сақтауға;

мемлекеттік қолдау бағдарламасын жүзеге асыру нәтижесінде осы өнімнің ішкі бағасы әлемдік бағадан төмен болғанда өнім экспортын шектеуге;

өнеркәсіптік және интеллектуалдық меншікті қорғауға;

ұлттық игілік болып табылатын көркем, археологиялық және тарихи құндылықтарды қорғауға;

соғыс кезінде немесе халықаралық қарым-қатынастардың басқа төтенше жағдайларында қолданылатын шараларға;

халықаралық бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау үшін БҰҰ-ы Жарғысының негізіндегі міндеттемелерді орындаудағы әрекеттерге қатысты болса.

Осы бапқа сәйкес шаралар енгізуге ниеттенген Тарап, төтенше сипаттағы жағдайларды алмағанда, осы шараларды қолдануға дейін, күні бұрын осы аталған шектеулерді енгізудің негізгі себептері, нысандары және ұйғарылған мерзімдері туралы басқа Тарапқа толық ақпарат беруге тиіс, бұдан кейін консультация тағайындалады.

6-бап

Тараптар мемлекеттерінің шаруашылық субъектілері арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық жөніндегі барлық есеп айырысулар мен төлемдер тиісті банкаралық келісімдерге сәйкес жүзеге асырылатын болады.

7-бап

Тараптар сыртқы экономикалық байланыстарды ішкі құқықтық реттеу туралы, соның ішінде сыртқы экономикалық қызмет, сауда, инвестиция, салық салу, банк және сақтандыру қызметтері және өзге қызметтер, көлік және кедендік мәселелер жөнінде, Тараптарға қатысты кеден статистикасын қоса алғанда, тұрақты негізде ақпарат алмасатын болады.

Тараптар осы Келісімнің орындалуына ықпал етуі мүмкін ұлттық заңдардағы өзгерістер туралы бір-біріне кідіріссіз хабарлайды.

Тараптардың өкілетті органдары мұндай ақпарат алмасудың ретін келісіп алады.

Осы баптың ережелері:

Әр Тараптың құзырлы органдарын Тараптардың бірінің заңы бойынша немесе

әдеттегі әкімшілік іс-тәжірибе барысында алуға болмайтын ақпараттар беруге;
қандай да бір сауда, кәсіпкерлік, өнеркәсіптік, коммерциялық немесе кәсіптік құпияны немесе сауда процесін ашатын ақпарат немесе ашылуы Тараптың мемлекеттік мүдделеріне қайшы келетін ақпарат берулеріне міндеттейтіндей етіп түсіндірілмеді.

8-бап

Тараптар теріс іскерлік тәжірибені осы Келісімнің мақсаттарына сай келмейді деп таниды және оның келесі әдістеріне жол бермеуге және жоюға міндеттенеді:

Тараптар мемлекеттерінің аумағында бәсекелестікке бөгет ету немесе шектеу немесе оған деген жағдайды бұзу мақсатындағы кәсіпорындар арасындағы шарттар, кәсіпорындар бірлестігі қабылдаған шешімдер және іскерлік тәжірибенің жалпы әдістері;

бір немесе бірнеше кәсіпорындардың өздерінің үстем жағдайын пайдаланып, Тарап Мемлекеттердің аумағының барлық немесе едәуір бөлігінде бәсекелестікті шектейтін іс-әрекеттері.

9-бап

Тараптар екіжақты экономикалық қатынастарды тарифтік және тарифтік емес реттеудің шараларын жүзеге асырған кезде статистикалық ақпаратпен алмасу, кедендік рәсімдерді жүргізу үшін Еуропа экономикалық қауымдастығының тауарларды сипаттау мен кодтаудың Үйлестірілген жүйесіне және Қисынды тариф-статистикалық номенклатураға негізделген Дүниежүзілік сыртқы экономикалық қызметтің тоғыз таңбалы бірыңғай тауарлық номенклатурасын пайдаланатын болады. Тараптар бұл ретте қажет жағдайда Тауарлық номенклатураны тоғыз таңбадан тыс дамытуды жүзеге асырады.

10-бап

Тараптар транзит еркіндігі принципін сақтау осы Келісім мақсаттарына қол жеткізудің аса маңызды шарты және оларды халықаралық еңбек бөлінісі мен серіктесу жүйесіне қосу процесінің маңызды элементі болып табылатындығымен келіседі.

Осыған байланысты әр Тарап екінші Тараптың және/немесе үшінші елдің кедендік аумағынан шығатын және екінші Тараптың немесе кез келген үшінші елдің кедендік аумағына арналған тауарлардың өз аумағы арқылы кедергісіз транзитін қамтамасыз етеді және экспорттаушыларға, импорттаушыларға немесе тасымалдаушыларға өзінің тасымалдаушыларына, экспорттаушыларына, импортаушыларына немесе үшінші бір елдің экспорттаушыларына, импорттаушыларына немесе тасымалдаушыларына беретін

құралдары мен қызметтерінен кем емес, қолындағы барлық қажетті құралдар мен қызметтерді беретін болды.

Тарап мемлекеттерінің аумақтарымен өтетін жүктердің реті мен шарты Халықаралық тасымалдау ережелеріне сәйкес реттеледі.

11-бап

Тараптар осы тауарлар шығатын кеден аумағының Тарабы квоталау және лицензиялау шараларын қолданатын тауарларды қайта экспорттауға жол бермеуге келісті.

Осы баптың бірінші бөлігінде аталған тауарларды қайта экспорттау тек тауарлар шығатын мемлекет аумағы Тарабының өкілетті ведомствосы тиісті ресімдеп берген жазбаша рұқсаты болғанда ғана жүзеге асырылады. Осындай тауарлар келісімсіз қайта экспортталған жағдайда, олар аумағында өндірілген мемлекет шеккен шығынның өтемақысын талап етуге құқылы. Осы ереже сақталмаған жағдайда мемлекеттің мүддесі бұзылған Тарап келісілмеген экспортқа жол берген екінші Тарап мемлекетінің аумағына осындай тауарларды шығаруды реттеу жөнінде біржақты тәртіпте шаралар енгізуге құқылы.

Қайта экспорттау деп бір Тарап мемлекетінің кеден аумағында

шығатын тауарды басқа тараптың үшінші елге экспорттау мақсатында сол мемлекеттің кеден аумағынан шығарылуы ұғылады.

12-бап

Тараптар үшінші елдерге қатысты экспорттық бақылаудың келісілген саясатын жүргізу мақсатында тұрақты түрде консультация өткізетін болады және экспорттық бақылаудың тиімді жүйесін құру үшін өзара келісілген шаралар қабылдайды.

13-бап

Осы Келісімнің ережелері Тараптар арасында бұрын жасалған екіжақты келісімдері ережелерінің соңғысы алғашқысымен не үйлеспейтін, не солармен ұқсастық шамасына қарай алмастырады.

14-бап

Осы Келісімнің еш жері Тараптардың қайсысына болсын үшінші елдермен қатынастар орнатуға, қандай да бір немесе осы Тарап қатынасушы болып табылатын немесе, осы қатынастар мен міндеттемелер осы Келісімнің ережелері мен мақсаттарына қайшы келмесе, болатын басқа халықаралық

келісімдерге сәйкес өзіне алынған міндеттемелерді орындауға бөгет етпейді.

15-бап

Тараптардың әрқайсысы өз заңына және халықаралық міндеттемелеріне сәйкес екінші Тараптың шаруашылық қызмет субъектілерінің құқықтары мен заңды мүдделерін тең құқықпен қорғау, соның ішінде соттық қорғау да, мүмкіндіктерін береді.

16-бап

Тараптар арасындағы осы Келісімнің ережелерін түсіндіру немесе қолдануға қатысты даулар келіссөздер жолымен немесе Тараптарға қолайлы әдіспен шешіледі.

17-бап

Қажет болған жағдайда, Тараптардың келісуі бойынша осы Келісімге өзгертулер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін. Бұл өзгертулер мен толықтырулар жазбаша түрде жасалуға тиіс.

18-бап

Осы Келісім ол үшін қажетті ішкі мемлекеттік ресімдер орындалғандығы туралы Тараптар жазбаша хабар берген күннен бастап күшіне енеді және Тараптың бірі екінші Тарапқа осы Келісімнің күшін тоқтату ниеті туралы жазбаша хабарлама жіберген күннен бастап алты ай өткенге дейін күшінде қалатын болады.

Осы Келісімнің ережелері оның күші тоқтатылғаннан кейін екі елдің шаруашылық субъектілері арасында жасалған, бірақ Келісімнің қолданылу кезеңінде орындалмаған контракттарға қолданылатын болады, бірақ ол бес жылдан аспауға тиіс.

1997 жылғы 23 қыркүйекте Алматы қаласында, әрқайсысы қазақ, беларусь және орыс тілдерінде екі түпнұсқа данамен жасалды және де барлық мәтіндердің күші бірдей.

Осы Келісім ережелерін түсіндіру мақсатында орыс тіліндегі мәтіннің күші басым болады.

Қазақстан Республикасы Беларусь Республикасы
Үкіметі үшін Үкіметі үшін

Мамандар:

Омарбекова А.

Қасымбеков Б.